

י"ז אלול ה'תשע"ד 12.9.14

מגזין מס' 296

שבת פרשת כי תבוא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

הפתח הלבוי

לעדן את התוכחה

תורת החסידות דורשת, כי תחילה להוכחה, צריכים להסיר את הציפורנים, לא לדקור, כי הקליפות הטמאות בציפורנים נאחזות, כל דקירה היא קליפה וסיטרא אחרא; ואחר נטילת הציפורנים צריכה להיות הנטילת ידיים, כמבואר ענינה במאמרי חסידות - המשכת המוחין למידות.

(על פי 'היום-יום' כ"ב אלול)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

החינוך כמגן

אמר פעם ה'משפיע' החסידי ר' מאיר שלום בליזינסקי ז"ל: בעולם הזה אין מצב ניטרלי. או שאתה משפיע, או שאתה מושפע - השתדל להיות משפיע.

כלל גדול הוא בתורת ישראל, תורת חיים, כי זה הטרוד 'לפלוט' אינו פנוי 'לבלוע'. ומשמעות הדבר בפנימיות הענינים - בשעה שהאדם מצוי בתנועת נתינה והשפעה חיובית של חינוך עצמו וחינוך הזולת, מוגן הוא, באותה עת, מפני חולשותיו ונטיותיו הטבעיות מבית, ומפני חדירתן של השפעות מזיקות מחוץ.

להיות משפיע

אמנם כדי להיות משפיע חסידי אמיתי הפועל 'הזזה' של ממש בעצמו ובזולתו, יש לדעת כי אין די בלימוד שטחי של עניני פנימיות התורה (יהיו כשרונות הלומד ונושאי הלימוד נעלים ככל שיהיו - סוגיות כאהבת ה', אהבת ישראל, טעמי המצוות, עניני השבת והמועדים בנפש האדם וכו').

המשפיע הראוי לשמו הוא זה הטורח למצוא בתוך מסגרות ונסיבות חיים כפשוטן את השתקפותם המחייבת של הענינים שלומד (יהיו עמוקים ככל שיהיו). וכאשר מגלה הוא, ולו קצה חוט המקשר בין הרצוי (תורה) לבין המצוי (הוראה), אזי אינו נח ואינו שוקט עד אשר סוף סוף יממש את ה'בכך' (מסקנת הדברים המעשית), להביאה לידי ביטוי מתאים בתוך סדנת חיי היום יום. אלא שכדי לזכות לכך דרושה יגיעה גדולה והעמקת הדעת בסוגיות הנלמדות עד אשר תעלה תהודתן המקבילה מתוך הוויית האדם האינטימית כפשוטה. ולפי ערך התבטלותו - הזדהותו והתאחדותו של הלומד עם המסרים האלוקיים שבתורה, כן גדלה יכולתו להביא ל'תוצאות בשטח' - לסגל לעצמו גישה אחראית יותר המחדירה אט אט יציבות ואיזון בחוויותיו ותחושותיו הפרטיות (מה שממילא משפיע ופועל בהתאם גם על שומעי לקחו) - ועד לשינוי הנהגתו (והנהגת מושפעי) בפועל לטובה.

הזולת כראי

בתורת החסידות מבואר אשר אבן הבוחן למצבנו האמיתי הוא יחסנו אל הזולת – וזהו שמצות אהבת ישראל היא יסוד ותכלית כל התורה כולה. ואם כן, חינוך עצמנו בטרם ניגשים אנו לחינוך הזולת נוגע במיוחד למצוה זו.

לרפא מבלי להכאיב

היבטים רבים למצות אהבת ישראל. אחד החשובים שבהם הוא הצורך בעידון התוכחה. גם כאשר מתעורר לעתים הצורך להוכיח מאן דהו כדי להעמידו על האמת (שהרי מצד אהבת ישראל מחוייבים אנו להוכיחו), מכל מקום, כדי להשיג את התוצאה הרצויה, מחוייבים אנו ליישר לבנו קודם התוכחה מכל עקמומית ופניה אישית. בנוגע לענין זה של עידון התוכחה כתב אדמו"ר הריי"צ באחת מאיגרותיו:

"קודם לציווי 'הוכח תוכיח' נאמר 'לא תשנא את אחיך בלבבך', שכן זהו תנאי מוקדם לתוכחה. ולאחר מכן נאמר 'ולא תישא עליו חטא', היינו, שאם לא פעלה התוכחה, ודאי אתה אשם ולא הוא, שלא היו הדברים יוצאים מן הלב".

ובאיגרת אחרת כתב: "בכל תוכחה צריך להסיר ממנה כל דיבור העוקץ, או רמז לעקיצה, שגורם כאב למקבל התוכחה. קודם לעשיית ניתוח (לא עלינו) באיזה איבר – מקררים את מקום הניתוח כדי למעט בצער ובכאב. כן הוא בתוכחה – שהכוונה בה להבריא הנפש – צריכים למנוע ככל שאפשר צער מן השומע".

לימוד מופלא מדרכי הרפואה

עוד סיפר הרבי הריי"צ כי כשהיה זקוק פעם לקבלת זריקה מרופא, התבונן בדברי מורנו הבעל שם טוב שאמר: "כל דבר ודבר אשר האדם רואה ושומע, הוא הוראת הנהגה בעבודת ה'. וזהו ענין העבודה – להבין

ולהשכיל מכל – דרך בעבודת ה'".

בהשראת אמרה זו, החל אדמו"ר הריי"צ לעקוב בשימת לב אחר מעשיו של הרופא על פרטי פרטיהם, ומכל פרט וענין למד מסר והוראה בעבודת ה' הפנימית. ראשית, הבחין כי כל אנשי הצוות הרפואי לובשים בגדי לבן וכי ציפורני ידי הרופא אינן מגודלות ונקיות להפליא. טרם ניגש הרופא לפעולת ההזרקה, החל הוא בהכנות חיוניות למניעת חדירת זוהמה לגוף המטופל: תחילה רחץ ידיו במים ובחומר חיטוי חריף, ושוב בדק את ציפורניו בקפידה – שמא נשאר בהם איזה שמץ לכלוך. לאחר מכן נטל מזרק חדש מארון התרופות, הוציאו מאריזתו הסטרילית ושאב בזהירות לתוכו את נוזל התרופה. וכמו לא די בכל אלה, הסיר הרופא כל אבק, אפילו היותר דק ובלתי נראה ממקום הדקירה המיועד בגוף המטופל, בעזרת צמר גפן נקי הטבול באלכוהול.

רק לאחר כל ההכנות, סיפר הרבי, ניגש הרופא לפעולת ההזרקה ודקר את בשר הגוף ברגישות וביד קלה. כאן החל הרבי לפרט את אשר הבין והשכיל מכל האמור: התוכחה לגבי נפש האדם, כמוה כהזרקת סם מרפא לתוך מחזור דמו של הזולת. אחריות עצומה מוטלת על המוכיח בבואו להעמיד את חברו על האמת; וכנודע בפנימיות התורה עד כמה מודגש החיוב לנקוט משנה זהירות בענין התוכחה, כדי להישמר שלא תצא בגיננו שום תקלה. לשם כך, לומד הרבי מן הסיפור האמור, יש לעמוד בתנאים 'מחמירים' במיוחד:

אמיתת הריפוי

א. קודם לכל, על המוכיח להעמיד עצמו בהלך רוח של 'רופא', היינו לחפוץ באמת ובתמים אך ורק בריפוי זולתו ולא, חס ושלום, בהשפלתו (מצד פניות ומניעים אישיים, כמו כדי לבנות ולרומם עצמו על חשבון חורבנם של

חברך עד שתגיע למקומו"). ובהתאם, לטכס עצה כיצד 'לעשותו כלי' לתוכחה (שאלמלא כן, עלולה התוכחה לעורר כעסים ומדנים ולהפוך עד מהרה ל'דו שיח של חרשים') - וכדוגמת ניקוי והכנת מקום דקירת הזריקה בגוף המטופל.

ותן לחכם ויחכם עוד...

בסיום דבריו אמר אדמו"ר הריי"ץ: "הכנות אלה חיוניות הנה, שכן בלעדיהן יש חשש שיחד עם החומר הרפואי תיכנס לגוף גם זוהמה, ואז לא זו בלבד שהחומר המוזרק לא יפעל פעולתו, אלא עוד עלול הדבר לגרום למחלות שונות..."

ומי הוא זה ואי זה הוא אשר יכול לומר על עצמו ששלם הוא בכל התנאים הנדרשים קודם התוכחה? ונמצא כי עדיף להימנע מדקירות...

[אנו מצידנו הוספנו בדרך אפשר כמה דקויות ולקחים הטמונים בסיפור המקורי לפי עניות דעתנו...]

אחרים, או להינקם ממנו, או סתם כך 'לפרק' מתחים ותסכולים משל עצמו).

ב. לבושי נפש המוכיח צריכים להיות לבנים ונקיים - ללא שפיטת הזולת ומבלי לנקוט מראש עמדה נגדו, כדברי חז"ל "קשוט עצמך תחילה" [תקן עצמך (במחשבה, דיבור ומעשה) לפני שאתה ניגש לתקן אחרים].

ג. הוכחת הזולת, יש לעשותה בהצנע - כבחדר הרופא. ד. על לשון המוכיח להיות נקיה, ללא זוהמת כעס, התלהמות ודיבורים מעליבים - כנקיון ידיו וציפורניו של הרופא וכניקיון מחט המזרק.

ה. יש להקדים לתוכחה את ענין "לא תשנא את אחיך בלבבך"; וכמו כן, תחילה יש ללמוד אודות נסיבות חייו ומבנה אישיותו של מקבל התוכחה, כדי לעמוד על אילוצי מקומו והרוחני (כדברי חז"ל "אל תדין את

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

לוח שיסורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 20:30 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל]. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן זמן מתרחשת פתיחת שער רוחני,

דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ח"י אלול

יום הולדתם של שני המאורות הגדולים: רבי ישראל בעל-שם-טוב מייסד החסידות הכללית ורבי שניאור זלמן מליאדי מייסד חסידות חב"ד, אשר האירו את העולם באור התורה בכלל ואור החסידות בפרט.

הבעל שם טוב הקדוש

ביום השני ח"י אלול שנת ה'תנ"ח, שנת נחת, שנת 5458 לבריאת העולם (1,698), נולד המאור הגדול רבי ישראל הבעל שם טוב (הבעש"ט) ש'הוריד' לעולם את תורת החסידות הכללית. מעיקרי תורתו נוסדו אחר כך חסידויות רבות.

למילה 'נחת' ישנם שני פירושים:

1. כאשר ננקד את ה-נ' בקמץ ואת ה-ח' בפתח הרי שנקבל 'נַחַת', לשון פעולה במובן של ירד, נחת - רמז לירידתה של נשמה גדולה לעולם, נשמת צדיק גדול.
2. כאשר ננקד את שתי האותיות הנ"ל בפתח, מתקבלת המילה נַחַת שפירושה רגיעה, שביעות רצון ומנוחה. משילובם של שני הפירושים מתקבלת המשמעות - בשנת ה'נחת' נַחַת (ירד) לעולם צדיק גדול אשר גרם והביא נַחַת ליהודים!!!

רבי ישראל בעש"ט נולד כחמישים שנה לאחר פרעות ת"ח ות"ט. באותם ימים היה עם ישראל שרוי במעין עילפון, מוכה וחסר ובמצב רוחני ירוד. בכל שלטה אורת בלבול ונכאות רוח. יהודים לא מעטים, ניטלה מהם טעמה הערב של מסורת ישראל והחלו נחשפים לחכמות הגויים, מה שהביאם להפסיק או על כל פנים להפחית מלימוד התורה הקדושה. אחרים, במרביתם אנשים פשוטים וקשי יום (סנדלרים, עגלונים, חייטים וכדומה),

בשל המצב הכלכלי הקשה היו טרודים כבר מצעירותם עד מעל לראשם בעול הפרנסה וממילא נבצר מהם ללמוד באופן מסודר ב'תלמודי תורה' או בישיבות. בצוק העתים, גם הבוגרים התקשו לקבוע עתים לתורה בשובם מעמל יומם המפרך, עד כי רבים מפשוטי העם כמעט שלא ידעו קרוא וכתוב.

לעומתם, אלה ששפר מזלם וזכו לעסוק בתורה, בהם למדנים גדולים וחכמים ידועי שם, חשו עצמם מרוממים מפשוטי העם והתייחסו אליהם בביטול ובהתנשאות.

בתקופה קשה זו, כדוגמת המעורר את המעולף מעלפונו על ידי הקריאה בשמו, שלח הקב"ה לעמו את נשמתו הכבירה של הצדיק המופלא רבי 'ישראל' בעש"ט.

הוריו הצדיקים מסרו נפשם כל ימיהם בעבור כלל ישראל ורק לעת זקנתם זכו להולדת בנם יחידם, שנשמתו הגדולה בעלת היכולות הנשגבות נשלחה ממרום להביא על ידם לעולם מזור ונחמה. בשל גילם המופלג, עוד בהיותו רך בשנים, נתייתם ישראל מהוריו הקשישים והוא כבן חמש.

ברגעיו האחרונים, בשכבו על ערש הדווי, מסר הצדיק הנסתר רבי אליעזר הישיש לבנו הקטן את צוואתו האחרונה: "ישראל, אל תירא ואל תפחד מאף אדם ומשום דבר בעולם, רק מהקב"ה בעצמו. אהוב כל יהודי, ללא יוצא מן הכלל, בכל הלהב והלהט של נשמתך!!!"

דבריו אלה האחרונים של אביו נחקקו על לוח לבו של ישראל. רק לאחר שנה גילה לו האיש הנסתר כי אינו אלא 'אחיה השילוני' – (אחיה היה נביא מהעיר שילה אשר בשומרון, ומכאן שמו. לפי דברי חז"ל האריך ימים וחי 600 שנה והיה רבו של אליהו הנביא).

עוד גילה לו כי נשמתו באה מעולם האמת כדי ללמוד עימו ולהדריך כיצד לממש שליחותו כ'בעל שם טוב'. לאחר שנה, כאשר הגיעה העת להתחיל שליחותו, הורה רבו כי מעתה עליו לפעול באופן גלוי. אלא שרבי ישראל לא חפץ כלל להתגלות בשל חששו מן הפירסום ומן המחלוקת וכו'... מספר שנים התחמק, בהמשיכו להמנע מלפעול בגלוי, עד אשר מן השמים לא הותירו בידו כל ברירה ואילצוהו למלא בפועל ובפרסום את תפקיד נשמתו בעולם.

בח"י אלול שנת ה'תצ"ד (5494 שנה לבריאת העולם), כשמלאו לבעש"ט הקדוש 36 שנה, נתגלה ברבים. כאשר התגלה ונתפרסם, החל הוא לפעול בעיקר בשני מישורים:

1. 'מגלה עמוקות'.
2. 'עושה נפלאות'.

בענין 'מגלה עמוקות': הבעש"ט גילה רזי תורה (שהיו נסתרים עד ימיו) בהסברים פנימיים ועמוקים הנקראים 'דברי חסידות'. תורת החסידות מפיחה רוח חיים חדשה בעבודת ה', בהדגישה עד כמה יקר אצל הקב"ה כל יהודי באשר הוא. בתורתו מנחם הבעש"ט ומרגיע את בני דורו שבורי הלב, מעודד את רוחם ומקרבים לעבודת ה' ולאהבת הזולת.

בענין 'עושה נפלאות': מרובים הם סיפורי המופת השמימיים אודות פעולותיו של הבעש"ט לטובת אחיו היהודים, ולטובת שכניהם הגויים שגם עימם נהג הבעש"ט טוב עין כדי להעלות קרן ישראל בעיניהם ולמען ייטיבו ליהודים.

דבריו אלה האחרונים של אביו נחקקו על לוח לבו של ישראל. רק לאחר שנה גילה לו האיש הנסתר כי אינו אלא 'אחיה השילוני' – (אחיה היה נביא מהעיר שילה אשר בשומרון, ומכאן שמו. לפי דברי חז"ל האריך ימים וחי 600 שנה והיה רבו של אליהו הנביא).

עוד גילה לו כי נשמתו באה מעולם האמת כדי ללמוד עימו ולהדריך כיצד לממש שליחותו כ'בעל שם טוב'. לאחר שנה, כאשר הגיעה העת להתחיל שליחותו, הורה רבו כי מעתה עליו לפעול באופן גלוי. אלא שרבי ישראל לא חפץ כלל להתגלות בשל חששו מן הפירסום ומן המחלוקת וכו'... מספר שנים התחמק, בהמשיכו להמנע מלפעול בגלוי, עד אשר מן השמים לא הותירו בידו כל ברירה ואילצוהו למלא בפועל ובפרסום את תפקיד נשמתו בעולם.

בח"י אלול שנת ה'תצ"ד (5494 שנה לבריאת העולם), כשמלאו לבעש"ט הקדוש 36 שנה, נתגלה ברבים. כאשר התגלה ונתפרסם, החל הוא לפעול בעיקר בשני מישורים:

1. 'מגלה עמוקות'.
2. 'עושה נפלאות'.

בענין 'מגלה עמוקות': הבעש"ט גילה רזי תורה (שהיו נסתרים עד ימיו) בהסברים פנימיים ועמוקים הנקראים 'דברי חסידות'. תורת החסידות מפיחה רוח חיים חדשה בעבודת ה', בהדגישה עד כמה יקר אצל הקב"ה כל יהודי באשר הוא. בתורתו מנחם הבעש"ט ומרגיע את בני דורו שבורי הלב, מעודד את רוחם ומקרבים לעבודת ה' ולאהבת הזולת.

בענין 'עושה נפלאות': מרובים הם סיפורי המופת השמימיים אודות פעולותיו של הבעש"ט לטובת אחיו היהודים, ולטובת שכניהם הגויים שגם עימם נהג הבעש"ט טוב עין כדי להעלות קרן ישראל בעיניהם ולמען ייטיבו ליהודים.

דבריו אלה האחרונים של אביו נחקקו על לוח לבו של ישראל. רק לאחר שנה גילה לו האיש הנסתר כי אינו אלא 'אחיה השילוני' – (אחיה היה נביא מהעיר שילה אשר בשומרון, ומכאן שמו. לפי דברי חז"ל האריך ימים וחי 600 שנה והיה רבו של אליהו הנביא).

עוד גילה לו כי נשמתו באה מעולם האמת כדי ללמוד עימו ולהדריך כיצד לממש שליחותו כ'בעל שם טוב'. לאחר שנה, כאשר הגיעה העת להתחיל שליחותו, הורה רבו כי מעתה עליו לפעול באופן גלוי. אלא שרבי ישראל לא חפץ כלל להתגלות בשל חששו מן הפירסום ומן המחלוקת וכו'... מספר שנים התחמק, בהמשיכו להמנע מלפעול בגלוי, עד אשר מן השמים לא הותירו בידו כל ברירה ואילצוהו למלא בפועל ובפרסום את תפקיד נשמתו בעולם.

בח"י אלול שנת ה'תצ"ד (5494 שנה לבריאת העולם), כשמלאו לבעש"ט הקדוש 36 שנה, נתגלה ברבים. כאשר התגלה ונתפרסם, החל הוא לפעול בעיקר בשני מישורים:

1. 'מגלה עמוקות'.
2. 'עושה נפלאות'.

בענין 'מגלה עמוקות': הבעש"ט גילה רזי תורה (שהיו נסתרים עד ימיו) בהסברים פנימיים ועמוקים הנקראים 'דברי חסידות'. תורת החסידות מפיחה רוח חיים חדשה בעבודת ה', בהדגישה עד כמה יקר אצל הקב"ה כל יהודי באשר הוא. בתורתו מנחם הבעש"ט ומרגיע את בני דורו שבורי הלב, מעודד את רוחם ומקרבים לעבודת ה' ולאהבת הזולת.

בענין 'עושה נפלאות': מרובים הם סיפורי המופת השמימיים אודות פעולותיו של הבעש"ט לטובת אחיו היהודים, ולטובת שכניהם הגויים שגם עימם נהג הבעש"ט טוב עין כדי להעלות קרן ישראל בעיניהם ולמען ייטיבו ליהודים.

הזה הגשמי, מכינים את הנשמה בשמים לקראת ירידתה. נשמה שכבר היתה פעם או יותר בעולם למטה, נמשכות ההכנות לירידתה משך שנה. ואילו נשמה חדשה שזו לה ירידתה הראשונה לעולם הזה, נמשכות ההכנות לירידתה משך 3 שנים].

בח"י אלול ה'תק"ב (5502 שנה לבריאת העולם), ממשיך הרבי הרי"ץ, הוחלט למעלה כי בעוד 3 שנות הכנה, בח"י אלול בשנת תק"ה, תבוא נשמה חדשה לעולם...

כאשר הסתיים חודש אלול והתחילה השנה החדשה, שנת תק"ה, שמו החסידים לבם לכך שהבעש"ט מתנהג בימי החגים בשמחה יתירה מהרגיל...

מיד לאחר שהרבנית הודיעה לרבי ברוך כי אכן הרתה, נסע הוא להודיע לבעש"ט על כך. בתוך הסעודה רמז הבעש"ט לחסידיו כי שמחתו הגדולה נובעת מכך שהיום ירדה נשמה חדשה לעולם. נשמה זו, אמר, תאיר את העולם בשני אורות – אור תורת הנגלה ואור תורת הנסתר. במילים אלו רמז לשמו של הרך הנולד – שניאור, שני אור.

ביודעו גודל שליחות נשמתו של רבי שניאור זלמן לכשיגדל (שעל כן ישנם דברים אשר לעת עתה יש להצניעם ולשמרם בסוד), הזהיר הבעש"ט את ר' ברוך כי אין לגלות לאף אחד דבר וחצי דבר בקשר להולדת הילד ומהו השם הניתן לו...

כבר בהיותו רך בשנים נראו בו בבירור כשרונות בלתי רגילים. שניאור זלמן הקטן ניחן בזכרון והבנה מופלאים בתורה... בבגרותו למד אצל הרב ה'מגיד', תלמידו וממלא מקומו של הבעש"ט... לימים ייסד ר' שניאור את חסידות חב"ד (חכמה – בינה – דעת) המבארת בהבנה והשגה שכליים את תורת הבעש"ט – מדוע צריך לאהוב כל

מבואר בתורת החסידות כי למן זמנו של הבעש"ט החל מנצנץ בעולם אורו של משיח. באחת מאגרותיו מעיד הבעש"ט על עצמו כי בראש השנה תק"ז היתה לו 'עליית נשמה' לעולמות העליונים עד היכלו של המשיח. ולשאלתו "אימתי קאתי מר?" (מתי תבוא אדוני המשיח?), ענה לו המשיח: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה". כלומר הפצת מעיינות החסידות (שגילה הבעש"ט) היא ההכנה והכלי לביאת המשיח, וכשהיו מעיינות אלה לנחלת הכלל (גם אצל אנשים ומקומות שהם בבחינת 'חוץ' לקדושה) אזי תבוא בפועל הגאולה האמיתית והשלימה.

רבנו הזקן בעל התניא

ביום ח"י אלול בשנת ה'תק"ה – קה"ת – קרני הוד תורה, 5505 שנה לבריאת העולם (1,745), בדיוק ביום שבו מלאו לבעש"ט 47 שנה, ירדה לעולם נשמתו של המאור הגדול רבי שניאור זלמן.

כמה אירועים שמימיים, מספר הרבי הקודם אדמו"ר הרי"ץ, קדמו והובילו ללידתו. הוריו הצדיקים שלא זכו לפרי בטן שנים רבות הלכו להיוועץ בבעש"ט ולקבל את ברכתו.

ביום הולדתו היה הבעש"ט נוהג לערוך סעודה ולומר במהלכה דברי תורה. באותה שנה, תוך כדי שמחת הסעודה, שרתה רוח הקודש על הבעש"ט והוא בירך את רבי ברוך (אביו של רבנו הזקן) והבטיחו "למועד הזה ממש אתם חובקים בן"...

[כאן המקום להוסיף בקצרה את המבואר בפנימיות התורה: לפני שנשמה יורדת להתלבש בתוך גוף בעולם

האדם בהותירה אותו ללא חיות. אדם השרוי בעצבות נוטה לשקוע בכיווץ המשתק יכולתו לפעול ולתפקד. לעומתה **מרירות דקדושה** פועלת על האדם את ההיפך הגמור, בהחדירה בו חיות רבה להתחרט על מעשיו הרעים, לעשות עליהם תשובה ולפעול לתקנם בפועל ממש. התמרמרות האדם על מעשיו הלא טובים מעוררת בו רצון לשפרם, ומחדירה חיות במעשיו הטובים.

לאור האמור מובן כי עבודת התשובה של חודש אלול אין ענינה 'עצבות' כי אם 'מרירות דקדושה'. וזהו ענינו של ח"י אלול - נתינת כח לכל אחד ואחד לפעול שעבודת התשובה אצלו תהיה בתנועה של חיות ושמחה. הבעש"ט 'הוריד' לעולם בתורת החסידות הכללית את התביעה האלוהית מן האדם - מה שהוא **צריך** להיות. ובתורת חסידות חב"ד מורה אדמו"ר הזקן את הדרך ומעניק את הכלים - **איך** מיישמים זאת בעבודת ה' בפועל.

(נקודות משיחותיו של הרבי הקודם, אדמו"ר הריי"ץ, ומשיחותיו של הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו)

יהודי ומדוע יש להתפלל בחיות ובשמחה. ענינה העצמי של תורת רבנו הזקן - 'הורדת' עניני אמונה שלמעלה מהשכל עד אשר יבואו בהבנה והשגה בשכל גופא, ועד שהשכל הטבעי האנושי יבין אלוקות. ובלשון החסידות - "אורות דתוהו בכלים דתיקון".

באחת משיחותיו הזכיר הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו את פתגמו של הרבי הקודם האדמו"ר הריי"ץ, לפיו - ח"י **אלול מכניס חיות בחודש אלול**. מח"י אלול עד סוף החודש נותרו 12 ימים, כנגד 12 חודשי השנה העוברת. בימי המאסף האחרונים הללו מאירה נתינת כח מיוחדת לענין התשובה בחיות ובשמחה - כל יום כנגד חודש אחד מחודשי השנה שחלפה. ח"י אלול הוא כנגד חודש תשרי, י"ט אלול הוא כנגד חודש חשוון, וכך הלאה עד זמן השיא בכ"ט אלול, ערב ראש השנה, המהווה יום 'חשבון הנפש' על חודש אלול הנוכחי כהכנה לשנה החדשה. וביאר הרבי: ידוע החילוק בין עצבות למרירות דקדושה. חכמים הרחיקו מאד ממידת **העצבות** שכמו ממיתה את

לגעת בעצם הנשמה

מתנה לחג

סדרת ניגוני חב"ד עם הרב יאיר כלב עתה במארז מהודר לכבוד החגים המארז מכיל 4 דיסקים וחוברת אודות מעלת הניגון

להזמנות: 052-56-75-770

הסיפור השבועי

מבחן האמונה

הוא סיפר כי בתקופה הקצרה שהתגורר חתנו ביישוב הצליח ליישב מחלוקות בין התושבים, על ידי שסיפר להם מסיפורי חז"ל על מידות טובות, ובזכותו השתנתה האווירה לבלי הכר.

"אם כן", אמר להם הבעש"ט, "יכול אני לרפא את הבת האשה, בתנאי אחד: מיד לאחר שתבריא ימסור לה החתן גט".

שני המחותנים שמעו את הדברים בתדהמה. השניים ניסו לטעון כי רצונם שבני הזוג ימשיכו את החיים היפים שהיו להם קודם המחלה. ר' אליהו משה אף הביע נכונות לתרום סכום נכבד ובלבד שבני הזוג יישארו נשואים. הבעש"ט השיב כי אם לא יסכימו לתנאו לא יוכל לעזור להם.

כעבור כמה ימים שבו השלושה והודיעו כי הם מסכימים, אולם אין ביכולתם להבטיח שגם הבת החולה תסכים. פנה הבעש"ט לר' אליהו משה ואמר: "סע לביתך ואמור לבתך כי הנני מזמינה לבוא אליי".

המחותנים הביטו זה בזה בפליאה. ר' אליהו משה הגיב ואמר כי כבר שלוש שנים בתו אינה מדברת עם איש. היא מכונסת בין התנור ובין הקיר ואינה מתפקדת. הבעש"ט לא ענה דבר. המחותנים יצאו באומרם כי אילו היה הבעש"ט רואה את מצבה של הבת, לא היה אומר מה שאמר.

רק ר' שלמה האמין אמונה שלמה בדברי הבעש"ט, וביקש מחמיו לעשות כפי שנצטווה. בשובו לביתו סיפר ר' אליהו משה לאשתו על הבעש"ט. פתאום קמה בתם ממקומה והתענינה מי הצדיק שהם מדברים עליו. ההורים הביטו בה כלא מאמינים. לא היה קץ לאושרם.

זה היה שנים מספר אחרי התגלותו של רבי ישראל בעל שם טוב, מייסד שיטת החסידות. באותה עת נהג הבעש"ט לערוך מסעות בעיירות ישראל. בשנת ת"ק בא לעיר סלוצק.

בין הבאים להקביל את פניו היה הגאון הישיש רבי אורי נתן נטע, מגאוני בריסק שעבר לסלוצק. באותה עת נמנה הגאון עם המסתייגים מהבעש"ט ושיטתו, אולם הוא בא אליו בעקבות צרה קשה שפקדה את משפחתו.

בן יחיד היה לו, ר' שלמה שמו. בהיותו נער למד בוילנה, בהורודנה ובקרקוב. שם פגש אחד מן הצדיקים הנסתרים, שפעלו להחדרת רעיונות החסידות. באמצעותו נחשף לאורה של פנימיות התורה.

כשחזר לסלוצק השתדך עם בתו של מוכסן נכבד, ר' אליהו משה שמו, מיישוב סמוך. חצי שנה לנישואיהם עברה בנעימים, אך פתאום שוד ושבר: האשה הצעירה איבדה את שפיות דעתה. היא שקעה בדיכאון עמוק, מלמלה דיבורים הזויים, וניתקה קשר עם סביבתה. באין ברירה אסף אותה אביה אל ביתו, והחתן הצעיר שב אל בית אביו.

כעת בא ר' אורי נתן נטע אל הבעש"ט וסיפר את הצרה שפקדה אותם. גם ר' אליהו משה שמע על בואו של הבעש"ט ובא לבקש מזור לבתו החולה. הבעש"ט ביקשם להיכנס אליו עם הבן החתן.

ראשית שאלם הבעש"ט אם יש בלבם טינה איש על רעהו. ר' אורי נתן נטע שיבח את מעלותיו של מחותנו, בהכנסת אורחים ובדאגתו לבני תורה. אף ר' אליהו משה תיאר את מעלותיו של חתנו, ר' שלמה, שהוא שמח בו מאוד.

הבעש"ט ביקשם לשוב אליו כעבור שלושה ימים, ואז יערוך את הגט.

בשלושת הימים האלה גזרו עליהם ההורים ובני הזוג תענית והרבו בתפילות ובאמירת תהילים. ביום הרביעי נכנסו אל הבעש"ט בלבבות שבורים. בחדר כבר עמדו הרב, הסופר והעדים, והבעש"ט שאל את בני הזוג אם הם מוכנים להתגרש מרצון. השניים ענו כי מאחר שהם מאמינים שגזרת הצדיק היא לטובתם – מסכימים הם להתגרש.

הבעש"ט קם ויצא מן החדר. כאשר חזר פנה אל בני הזוג ואמר: "לפני שש שנים היה עליכם קטרוג גדול למעלה, ופסקו שהאשה תאבד את שפיותה והבעל יהיה עגון כל ימיו. אך בגלל אמונת הצדיקים הגדולה שלכם זכיתם ובטל הקטרוג. מכאן ולהבא תוכלו לחיות בשלום ובשלווה, ותגדלו את ילדיכם שייוולדו לכם לאורך ימים ושנים טובות".

כעבור שנים, בבוא רבי שניאור זלמן מלאדי להתגורר בליאזנה, עברו גם ר' שלמה ואשתו לגור שם. כינויו היה 'שלמה בַּאֲיָוֹר' (על שם העיירה בַּיָּוֹ שבה התגורר בתחילה). בשנת תקנ"ו עלו ר' שלמה ואשתו לארץ הקודש וחיו כאן כחמש עשרה שנה.

ר' אליהו משה שלח מיד הודעה לחתנו ולמחותנו על שובה של הבת לשפיותה. האב ובנו התרגשו מאוד, ור' שלמה החליט כי זה הרגע המתאים לדבר עם אביו על החסידות.

באריכות הסביר הבן לאביו את יסודות שיטת הבעש"ט. הוא חזר לפני אביו מתורותיו של הבעש"ט, והדברים עשו על האב רושם עמוק. במשך יממה שלמה התבונן בדברים, ולמחרת הלך אל הבעש"ט והביע את רצונו להיות מתלמידיו.

הגאון גם סיפר לבעש"ט את הבשורה הטובה, על רפואת כלתו. על כך ענה הבעש"ט כי היום חלתה שוב, וכאשר יקיים אביה את השליחות להזמינה אליו, תתרפא ותבוא.

ואכן, הבת חזרה לבריאותה הנפשית, אך נפלה למשכב וקדחה מחום. פתאום נזכר ר' אליהו משה כי טרם קיים את ציווי הבעש"ט להזמין את הבת אליו. כאשר עשה זאת החלה הבת להחלים. למחרת עלו היא והוריה על עגלה בדרכם אל הבעש"ט.

כשכולם התייצבו לפניו שאל הבעש"ט אם הם מוכנים לגירושין. מתוך בכי גדול סיפרו בני הזוג לבעש"ט כי הם מעריכים מאוד זה את זה, אך יעשו ככל שיצטוו.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר הניא

עזרה ראשונה לניא

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת כי תבוא

מצות הביכורים

משה רבנו מוסיף ומצוה את בני ישראל לפני מותו במצוות שיתחייבו בהן עם כניסתם לארץ. פרשתנו פותחת במצות הביכורים, שהחיוב לקיימה (ככל המצוות התלויות בארץ ישראל) יחל לאחר כיבוש הארץ, חלוקתה לשבטי ישראל והתיישבותם בה.

המצוה חלה על שבעת המינים שנתברכה בהם ארץ ישראל. כל חקלאי היורד לשדהו ורואה פרי בביכורו עליו לסמנו, וכשיעלה לרגל לירושלים ימלא את הטנא מפירות הביכורים ויביאו לכהן. הכהן מניף את הטנא יחד עם הבעלים. המביא נוטל שוב את הטנא מיד הכהן ופותח באמירת נוסח קצר, שעיקרו הודאה לה' על הניסים הגדולים שעשה לנו ה' למן יציאת מצרים ועד הכניסה לארץ המובטחת.

מצות ביעור מעשרות

שש השנים שנמנות בין שנת שמיטה אחת לזו שאחריה, חלוקות בדיני המעשרות הנוהגים בהן. בשנה הרביעית לקראת חג הפסח, על כל יהודי לבדוק אם לא נותרו ברשותו מעשרות (מעשר עני) מהשנה השלישית אשר טרם ניתנו לעניים. לאחר הבדיקה עליו להוציא את יתרת המעשרות (אם נותרה ברשותו) ולחלקה לעניים, ואזי יאמר מעין הצהרה כי ביצע את מאזן מעשרותיו. הטקס מסתיים בנוסח תפילה קצר – בקשה לברכת ה' את העם ואת הארץ.

התחדשות תמידית בשמירת המצוות

משה פונה לבני ישראל ומחזקם אודות שמירת מצוות התורה ובאופן שיהיו בעיניהם תמיד כחדשים, כאילו זה עתה ניתנו להם. בהקשר זה של שמירת מצוות התורה הוא מציין את הקשר (העצמי) המיוחד שבין ה' לבין ישראל עם סגולתו.

מצבות לעדות

ובהקשר זה של חיזוק העם אודות קיום התורה ומצוותיה, מצוה משה להקים מצבות שימשו עדות בין ה' ובין העם. המצבות, עליהן ייכתבו דברי התורה, יוכנו מאבן שלימה (ללא מגע הברזל) על גדת הירדן המערבית לאחר חצייתו, ומאוחר יותר ימוקמו בהר עיבל מקום בו יוקרבו קרבנות לה'.

אחד עשר פרטי הברוך והארור

עתה מפרט משה בפני העם את טקס הברכה והקללה אודותיו למדנו כבר בקצרה בתחילת פרשת ראה. לאחר חציית הירדן, יתייצב העם לטקס, מחולק לשלושה: ששת השבטים שמעון, לוי, יהודה, יששכר, יוסף ובנימין יעמדו על הר גריזים – ייצוג לברכה. ולמולם יעמדו השבטים ראובן, גד, אשר, זבולון, דן ונפתלי על הר עיבל – ייצוג לקללה. בתווך, בגיא שבין שני ההרים יעמדו הלויים ואיתם ארון ברית ה'. הלויים יפנו כלפי הר גריזים ויאמרו את דברי הברכה למקיימי רצון ה', וכל העם יענו אמן. לאחר מכן יסובבו הלויים את פניהם אל הר עיבל

דברי התורה, מזהירם משה מפני עזיבת התורה והמצוה. בפרוט ובאריכות נמנות בפרשתנו הקללות האיומות והחוליים הרעים שיבואו חלילה על ישראל באם יפנו עורף לה' ולתורתו. מכות ואסונות בבית ובשדה, אצל הפרט ואצל הכלל – עצירת ברכת השמים וברכת הארץ, רדיפות העמים, השמדה, הגלייה, עבדות, צרות, פגעים ומחלות מכל הסוגים. התורה מסכמת את הנושא כולו בשם "דברי הברית" שכרת משה עם בני ישראל אודות קיום ושמירת התורה ומצוותיה.

דור הארבעים ליציאת מצרים

משה משבח את 'דור הבנים' בשנת הארבעים ליציאת מצרים, ערב הכניסה לארץ: "ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיניים לראות ואוזניים לשמוע עד היום הזה". כלומר, לאחר כל הניסים שעשה ה' ביציאת מצרים, במתן תורה ובדרך במדבר, לא הפנימו עדיין היוצאים ממצרים (דור המדבר) את הקשר והמחויבות העצמיים של עם ישראל לה'. אך עתה, דור הבנים העומד להיכנס לארץ, בשל ומפוכח יותר וביכולתו להעריך נכונה ולהפנים את האותות והמופתים הגדולים שעשה ה' לבני ישראל ואת הקשר המיוחד שלהם עם הקב"ה. משה מבקש מן העם שיתמיד בלימוד התורה ובשמירת מצוותיה למען ישכיל בכל מעשיו.

ויאמרו את דברי הקללה שיחולו על העוברים על מצות ה', וכל העם יענו אמן.

ואלו הן אחד עשר העבירות אליהן מתייחסים הלוויים בדברי קללתם:

1. עובד עבודה זרה.
2. הפוגע בכבוד אביו או אמו.
3. משיג גבול רעהו.
4. "משגה עוור" – מכשיל אדם בעצה רעה.
5. מטה ומעוות משפט גר, יתום או אלמנה.
6. שוכב עם אשת אביו, גם כשאינה אמו וכבר אינה נשואה לאביו.
7. שוכב עם בהמה.
8. שוכב עם אחותו.
9. שוכב עם חותנתו.
10. "מכה רעהו בסתר".
11. הלוקח שוחד על מנת להפליל את הזכאי ומי שאינו מקיים את התורה ומצוותיה.

"דברי הברית" – הברכות

ובאם ישמעו ישראל בקול ה' ויקיימו מצוותיו, אזי יזכו לברכות נעלות רבות: מרוממים יהיו מכל העמים, ומבורכים – בעיר, בשדה, בצאצאים, בתנובת עבודת האדמה ובפוריות משק החי. ה' ידביר את אויביהם בפניהם ויתן להם הצלחה בכל אשר יפנו. הקדושה האלוקית תהיה ניכרת על עם ישראל אשר על כן תיפול אימתם על כל העמים. ברכות השמים יחולו על ראשם ללא עיכוב ועושרם הרב יאפשר להם להלוות מן הנותר לעמים סביבותיהם.

"דברי הברית" – ההזהרות

ואולם, כנגד הברכות המובטחות להם כאשר יקיימו את

The screenshot shows the website interface for Tanya. At the top, there's a navigation menu. Below it, a large video player displays a Torah lesson with a speaker. To the right of the video player is a table with columns for 'שנה' (Year) and 'תאריך' (Date). Below the video player, there's a grid of smaller video thumbnails, each with a title and a play button. To the right of the grid is a QR code. At the bottom, there's a footer with contact information and social media links.

התחדשנו!

בואו לבקר

באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

הקב"ה מתחרט על הגלות

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

והפיצך ה' בכל העמים

מטרה חיובית, אבל זו רק תוצאה חיובית של הגלות, ואילו הגלות עצמה שלילית בתכלית, עד שהקב"ה מתחרט על בריאתה. לכן בבוא העת תתבטל הגלות לגמרי, ובעולם ישרור מצב של "גאולה שאין אחריה גלות".

אמנם הגלות מביאה את עם ישראל למעלה ולשלמות שבלא הגלות לא היו יכולים להגיע אליה (על ידי שהגלות מעוררת אצל היהודי את מסירות הנפש ואת הכוחות הנעלמים והחבויים במעמקי נשמתו), אבל כל זה אינו אלא תוצאה של הגלות, ואילו היא עצמה, עצם מציאותה, שלילית לגמרי.

בלי מרה שחורה

מכאן למדים אנו כיצד להתייחס למצב הגלות. מצד אחד צריכים תמיד לדעת ולזכור שהגלות היא מהדברים שהקב"ה מתחרט על בריאתם. כלומר, היא דבר שלילי לגמרי. הגלות איננה המצב האמיתי שהקב"ה רוצה בו. יהודי צריך לחוש חוסר שביעות רצון ממצב הגלות ולזכור תמיד שאין היא המציאות האמיתית שלו.

מנגד אסור ליפול למרה שחורה חלילה. אין להתרשם מהגלות ואין להירתע מקשייה ומאריכותה. עלינו לזכור שאין היא מציאות אמיתית, ובקרוב ממש היא תתבטל לגמרי. ובפרט שאנו כבר עומדים בעקבתא דמשיחא, ונדרש מאיתנו רק ה'אחישנה' – לזרז את קץ הגלות על ידי הוספה בנר מצוה ותורה אור. על ידי כך מגרשים מהר יותר את חושך הגלות ונכנסים מיד לגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בין פסוקי התוכחה שבפרשתנו נאמר עונש הגלות – "והפיצך ה' בכל העמים". מובן מאליו שהכוונה והתכלית בייסורי הגלות אינן לשם נקמה, חלילה, בעם ישראל, או סתם כדי להענישם, אלא לטובתו הדבר. כדברי רש"י: "הקללות והייסורין מקיימין אתכם ומציבים אתכם לפניו".

אולם בגמרא נאמר: "ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה שבראם, ואלו הם: גלות וכו'". מכאן משמע שהגלות אינה בבחינת טובה לעם ישראל, שהרי לו היתה דבר טוב, מדוע הקב"ה מתחרט על בריאתה?

חרטה שאינה כפשוטה

עצם המאמר הזה דורש ביאור ולכאורה יש בו דבר והיפוכו: מצד אחד אומרים שהגלות היא בריאה שנבראה על ידי הקב"ה, ומכיון ש"כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו", הרי שיש בגלות תכלית חיובית. מצד שני אומרים שהקב"ה מתחרט על בריאתה, ומשמעות הדבר שיש בה ענין שלילי.

ברור שחרטה אצל הקב"ה אינה כפשוטה, חס ושלום. הקב"ה אינו משנה את דעתו ואינו מתחרט על מה שעשה. השימוש במושג הזה נועד לבטא את הענין השלילי שבדבר. כשהגמרא אומרת שהקב"ה מתחרט על הגלות, בכך היא רוצה לבטא בצורה החריפה ביותר את הצד השלילי של הגלות. אם כן, למה בראה הקב"ה, דבר המעיד שיש בה כוונה חיובית?

עתידה להתבטל

מאמר זה של הגמרא בא ללמדנו, שאמנם בגלות יש

(מתוך גליון שיחת השבוע, על פי

'ליקטיה שיחות' כרך כ"ד)

לְרוֹמֵם אֶת הָאָרֶץ

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

מצות 'ביכורים' מסמלת את יחסי הגומלין כמשמעותם בראשי התיבות של חודש אלול: "אני לדודי ודודי לי" – כשתבוא אל הארץ ותתן ביכורים (אני לדודי) תזכה לסיוע "אשר ה' אלוקיך נותן לך" (דודי לי).

"והיה כי תבא אל הארץ"

סיוע מלמעלה

כאמור, מצות הביכורים מבטאת את כללות עבודת האדם, אך במיוחד יש לה קשר לחודש אלול, שבו אנו עומדים עתה. ראשי התיבות של 'אלול' – אני לדודי ודודי לי, וזוהי גם העבודה הרוחנית הנדרשת בחודש זה. בראש ובראשונה נדרשת מהאדם פעולה עצמית – "תבוא אל הארץ". כך גם בעבודת חודש אלול: "אני לדודי" – פנייה של האדם ("אני") אל הקב"ה ("לדודי"). כאשר האדם פונה אל הקב"ה ועושה את עבודתו, בא הסיוע מלמעלה – "אשר ה' אלוקיך נותן לך". ובעבודת אלול – זהו הסיוע שמקבל האדם בדמות השפע האלוקי שהקב"ה מרעיף עליו ("דודי לי").

הרצון האמיתי

בחודש אלול מאיר עלינו הקב"ה בי"ג מידות הרחמים שלו, שהיא הארה אלוקית נפלאה, שמעניקה לאדם כח לגלות את האמת הפנימית שלו. זוהי "הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך". 'ארץ', אומרים חז"ל, היא ממשמעות רצון. הקב"ה נותן ליהודי כח לגלות את ה'ארץ' שלו – את הרצון הפנימי והאמיתי שבקרבנו.

כשיהודי נוטל את הכוחות הללו ומשתמש בהם בפועל – "וירשתה וישבת בה" – או אז הוא מסוגל לרומם את כל מערכת החיים הארצית ולהעלות ממנה 'ביכורים' לה'. זו ההכנה לקראת השנה החדשה, שבה נזכה כולנו לכתיבה וחתימה טובה, לשנה טובה ומתוקה.

פרשת השבוע נפתחת במצות הביכורים, המבטאת את כללות עבודת האדם בעולם. התורה אומרת: "כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך, ולקחת מראשית כל פרי האדמה... והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם".

בראש ובראשונה יודע יהודי, כי השפע שמניבה לו האדמה מגיע מהקב"ה – "אשר ה' אלוקיך נותן לך". הקב"ה הוא הנותן לאדם את הברכה ואת הכח. תפקידו של האדם הוא – "תבוא אל הארץ", לקלוט ולקבל את השפע האלוקי, ואחר כך לעשות ממנו 'ביכורים' לה'.

מקללה לברכה

הדגש במצות הביכורים הוא, שהאדם לוקח את המציאות התחתונה – 'ארץ' – ועושה ממנה 'ביכורים'. הוא נוטל את "ראשית כל פרי האדמה", מהמובחר שבפרי הארץ, ומעלה אותו לפסגת הקדושה.

מעלתה הגדולה של מצות הביכורים היא גם בכך, שעל ידה מתהפכים הדברים השליליים לחיוב. ענין זה מתבטא בתפילה כאשר מביא הביכורים מבקש מהקב"ה: "השקיפה ממעון קדשך מן השמים, וברך את עמך ישראל". המילה "השקיפה" בתורה מסמלת בדרך כלל קללה, וכאן הופך יהודי אפילו את הקללה לברכה, ועושה מה"השקיפה" מקור של ברכה ושפע.

(מתוך גליון 'שיחת השבוע',

על פי 'ספר השיחות' ה'תשמ"ט כרך ב')

חסידות על הפרשה כי תבוא

ומי שעוסק בכך - "בת קול מברכתו . . . תשנה לשנה הבאה" (רש"י פסוק טז): הוא יזכה לקרב עוד ועוד יהודים ולהביאם "לבית המקדש".

(לקוטי שיחות' כרך ט')

שליחות בהשגחה פרטית והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם (כו, ב)

בשבת פרשת תבוא, ח"י אלול תרנ"ב, זכה הרבי הרש"ב ל"עליית נשמה", שבה עלה להיכל הבעל שם טוב. באותה שבת אמר הבעל שם טוב תורה על הפסוק "והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם":

"והלכת אל המקום" - כאשר יהודי הולך ממקום למקום, אין זה מיוזמתו, אלא "אשר יבחר ה' אלקיך" - מובילים אותו מלמעלה, "לשכן שמו שם" - כדי לפרסם אלוקות במקום שבא לשם.

(היום יום' י"ח אלול)

עבודת התשובה מהפכת חטא לתפארת

את ה' האמרת (כו, יז)
לשון הפרשה והבדלה... לשון תפארת, כמו
יתאמרו כל פועלי אוון (רש"י)

לשון הפרשה והבדלה - מצד עצם מציאותו וטבעו אין יהודי שייך כלל לרע, הוא מובדל ומופרש מכל ענין של חטא ועוון.

לשון תפארת - גם אם חטא ופגם ועבר את הדרך, בכחו לשוב בתשובה ולהפוך את החטא עצמו לתפארת ושבח, שהזדונות יהפכו לזכיות. וכנרמז בפסוק שרש"י מביא: "יתאמרו כל פועלי אוון".

(ליקוטי שיחות' כרך ט')

לשמוח בירידה, שכן צורך עליה היא והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך (כו, א)
כל מקום שנאמר והיה אינו אלא שמחה (ב"ר פמ"ב)

ביאת הארץ רומזת לירידת הנשמה לעולם הזה, שהיא ירידה גדולה, מאיגרא רמא לבירא עמיקתא. ובכל זאת נאמר עליה לשון שמחה, שכן זה רצון הקב"ה, "אשר ה' אלקיך נותן לך", ואם כן ברור שירידה זו צורך עליה היא.

(לקוטי שיחות' כרך ט')

אין לבטל הגשמיות כי אם לקדשה ולקחת מראשית כל פרי האדמה (כו, ב)

פירות ביכורים לא הוקרבו על גבי המזבח אלא ניתנו לכהן לאכילה. ללמדך: תפקידו של האדם אינו לבטל את הגשמיות, אלא להחדיר לתוכה קדושה, כפי שהיא בגשמיותה.

זהו שנאמר "מראשית" (ולא כל ראשית, רש"י), פירוש: על האדם להשאיר לעצמו פירות בכלל, וגם פירות מובחרים ("ראשית"); אלא שצריך להחדיר בהם קדושה, שיהיה ניכר שמפירות אלו לקחו ביכורים.

(לקוטי שיחות' כרך ט')

המקרב יהודים לקדושה - מסייעין אותו מלמעלה

ולקחת מראשית כל פרי האדמה (כו, ב)
אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שביכרה . . .
אומר הרי זה ביכורים (רש"י)

"אדם יורד לתוך שדהו" - הקב"ה נכנס לכרם בני ישראל, "ורואה תאנה שביכרה" - ילד או ילדה שנכנס לגיל מצוות (או אדם מבוגר שזה עתה התקרב לתורה), "אומר הרי זה ביכורים" - הוא מצוה ורוצה שיחנכו ילד זה לתורה ומצוות, שיביאוהו "לבית המקדש".

מארח ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

שבת שלום!!!

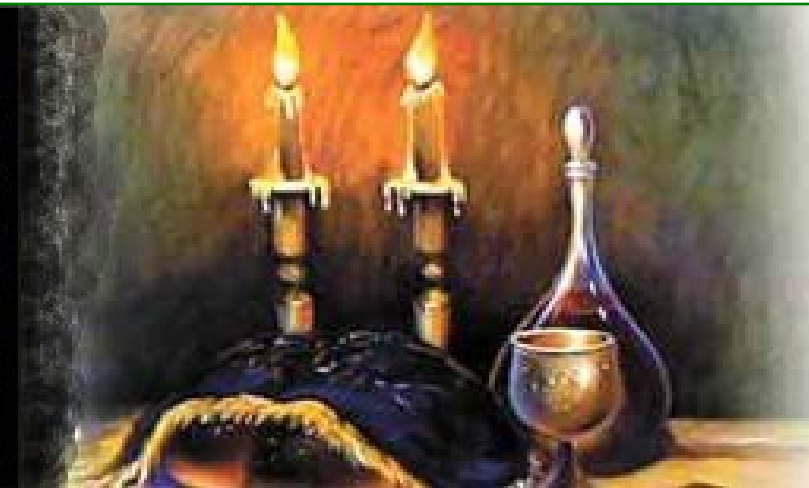
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
19:25	18:13	י-ם
19:27	18:28	ת"א
19:27	18:20	חיפה
19:27	18:31	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון